

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114201955
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5114201955.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Ladislava Mejstříka, v spore žalobcu: AVEXZ, spol. s r.o., so sídlom Mierová 52/6, Želiezovce, IČO: 31 440 045, zastúpeného ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, proti žalovaným: 1/ O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, 2/ Ing. C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, X., obidvaja právne zastúpení MaxLaw, s.r.o., so sídlom D. Dlabača 775/33, Žilina, o 70.085,18 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 13C/110/2014-270 zo dňa 10. decembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., IV. **p o t v r d z u j e .**

Vo výrokoch I., III., odvolaním nenapadnutých, ponecháva rozsudok súdu prvej inštancie **n e d o t k n u t ý .**

Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 15.788,42 Eur spolu so 14,25 % ročným úrokom z omeškania ročne od 10.07.2007 do zaplatenia zastavil (I.). Žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 54.296,76 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 26.03.2010 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II.). Vo zvyšku žalobu zamietol (III.). Žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 54 % (IV.). Vychádzal z toho, že žalobca má voči spoločnosti Rajecké strojárne, a.s. pohľadávku 90.568,05 Eur priznanú mu platobným rozkazom Okresného súdu Žilina sp. zn. 11Cb/96/2005 z 03.10.2005. V trestných konaniach Okresného súdu Žilina v roku 2013 sp. zn. 36T/40/2012 a 36T/70/2012 boli žalovaní právoplatne odsúdení za to, že žalovaný 1/ vo funkcii predsedu predstavenstva a žalovaný 2/ vo funkcii člena predstavenstva podnikateľského subjektu Rajecké strojárne, a.s. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 24.11.2005 odvkladovanej pod V 7885/05 z 09.12.2005 previedli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, spoluvlastnícky podiel z vlastníka Rajecké strojárne, a.s. do vlastníctva podnikateľského subjektu Efekta, spol. s r.o., hoci museli vedieť a byť uzrozumení s tým, že predajom nehnuteľností a technológie Píly Varín zvýhodnia veriteľov uvedených v kúpnej zmluve a jej dodatkoch z 22.12.2005 a 31.12.2005, a to D. X. O. J., a.s. v sume 460.323,97 Eur dňa 27.12.2005, IPSTAV, s.r.o. v sume 6.863,60 Eur dňa 22.12.2005, Obec Varín v sume 8.648,48 Eur dňa 05.01.2006 a veriteľa Drevoindustria Mechanik, s.r.o. poukázaním sumy 165.966,59 Eur dňa 31.03.2007 (veritelia A až D), t. j. vo výške 641.805,64 Eur na úkor pomerného a rovnomerného uspokojenia pohľadávok voči ďalším veriteľom E až W, pohľadávka žalobcu vo výške

90.568,05 Eur, pričom pohľadávky všetkých veriteľov predstavovali 1.070.881,10 Eur. T.j. spoločným konaním ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť splatné záväzky, zmarili, hoci aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodnili iného veriteľa a spôsobili takýmto činom škodu veľkého rozsahu, čím spáchali ako spolupáchatelia trestný čin zvýhodňovania veriteľa podľa § 9 ods. 2, § 256a ods. 1, 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, pričom rozhodnutiami boli poškodení, medzi ktorými bol aj žalobca, výslovne odkázaní na uplatnenie náhrady škody v občianskom súdnom konaní. Ďalej mal za to, že podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal, preto je viazaný rozhodnutiami okresného súdu v uvádzaných trestných konaniach. Vychádzajúc z uvedeného mal preukázať, že žalovaní spôsobili svojim protiprávnym konaním škodu vo výške zodpovedajúcej sume, ktorú by žalobca od spoločnosti Rajecké strojárne obdržal, ak by zo strany žalovaných nedošlo k protiprávnemu konaniu a veriteľa tejto spoločnosti by boli z kúpnej ceny zaplatenej spoločnosťou Efekta, spol. s r.o. uspokojení pomerne a rovnomerne podľa veľkosti vzájomného pomeru výšky pohľadávok jednotlivých veriteľov k celkovej výške pohľadávky všetkých veriteľov. Celková výška pohľadávok všetkých veriteľov od A po W predstavovala 1.070.881,10 Eur, pričom kúpna cena predstavovala sumu uhradenú veriteľom A až D vo výške 641.805,64 Eur. Percentuálny podiel pohľadávky žalobcu ku pohľadávkam všetkých veriteľov predstavuje 8,46 % (90.568,05 Eur : 1.070.881,10 Eur). Vzhľadom na uvedené mal byť žalobca spoločnosťou Rajecké strojárne, a.s. uspokojený v sume 54.296,28 Eur, čo sa však v dôsledku protiprávneho konania žalovaných nestalo. Pokiaľ žalovaní namietali oprávnenosť nároku pre nezohľadnenie zabezpečených pohľadávok, ktoré uspokojili z kúpnej ceny, poukázal na to, že žalovaní žiadnu kúpnu zmluvu nepredložili. V konaní sa s ňou ani nemal dôvod zaoberať, pretože jeho predmetom nebolo ani ukrátenie veriteľa a odporovateľnosť úkonu, ani excindačná žaloba či žaloba o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Žalovaní neuviedli, v akom rozsahu mala byť kúpna cena použitá na zaplatenie pohľadávok zabezpečených veriteľov, ani to, kedy a pod akým číslom vkladu vzniklo záložné právo a pod. Uvedené skutočnosti súdu nie sú zrejme ani z rozsudkov v trestných veciach, nakoľko pre vzdanie sa odvolania boli vyhotovené v skrátenej forme. Preto mal za to, že žalovaní svoje tvrdenia v rámci obrany ani len nepreukázali, ale ani ich dostatočne skutkovo nevymedzili, preto ich nemohol ani riadne verifikovať. Pritom poukázal na základné zásady civilného sporového konania, a to kontradiktórnosť a rovnosť zbraní a s tým spojenú dôkaznú povinnosť sporových strán, keď vzhľadom na uložené povinnosti súdom druhej inštancie im 19.06.2017 oznámil, že zabezpečil pripojenie spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 2K/230/2008 a sp. zn. 36T/70/2012 a vyzval strany, aby najneskôr v lehote 60 dní označili všetky listiny z pripojených spisov označením pomenovania listiny a čísla listu, ktoré navrhujú v konaní vykonať ako dôkaz, prípadne označili iné dôkazy, ktoré žiadajú vykonať z pripojených spisov a zároveň, aby v uvedenej lehote uplatnili všetky prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas, pretože na tie, ktoré nebudú uplatnené v uvedenej lehote, nebude prihliadať a iné návrhy na doplnenie dokazovania po uplynutí lehoty nevykoná. Žalovaný 1/ nahliadol do spisu 26.09.2017, žalovaný 2/ 22. 02. 2019, pričom žalovaný 2/, aj keď následne podal vyjadrenie, žiadne návrhy na vykonanie dokazovania neuviedol. Poukázal na ust. § 181 ods. 4, § 185 CSP, vychádzajúc z ktorých nemôže svojvoľne vyhľadávať dôkazy a tak nahrádzať činnosť niektorej zo strán, pretože takýto postup by bol v rozpore so zásadou formálnej pravdy. Ďalej poukázal na to, že Okresný súd Trenčín v rozsudku č.k. 39Cb/199/2006-266 z 19.03.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 16Cob/88/2009-351 z 20.01.2011 dospel k záveru, že kúpnu zmluvou došlo ku kráteniu veriteľa, pretože kúpna cena nezodpovedala všeobecnej cene, pretože ináč by nemohlo dôjsť ku kráteniu. Ďalej poukázal na skutočnosť, že mu nie je známa výška zabezpečených pohľadávok, a preto prepočet podľa tvrdenia žalovaných nemožno vykonať. V tomto rozsahu žalovaní neuviedli vlastné tvrdenia, a preto nedošlo v tomto rozsahu k účinnému popretiu nárokov žalobcu. Poznamenal, že nemožno vylúčiť skutočnosť, že nehnuteľnosti či podnik by boli predané za vyššiu hodnotu (vzhľadom na judikované ukrátenie veriteľa) a ani to, že práve úhradou kúpnej ceny osobitným subjektom sa snažili žalovaní odstrániť ťarchy, čo napokon viedlo Okresný súd Trenčín k rozhodnutiu o neúčinnosti prevodu. Ďalej poukázal na to, že uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 2K/20/2008 z 02.03.2009, zverejneným v Obchodnom vestníku 05.03.2009 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka Rajecké strojárne, pričom rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 5Cbi/27/2010 zo 15.08.2010 bol predmetný majetok vylúčený zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu v konkurznom konaní, ktorý rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoKR/35/2017 z 20.06.2018. Zo správy správkyne konkurznej podstaty úpadcu zistil, že žalobca nebol v konkurznom konaní uspokojený a táto 18.04.2019 podala na okresný súd návrh na zrušenie konkurzu pre nedostatok majetku. Z rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 39Cb/199/2006-266 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zistil, že v právnej veci žalobcu proti žalovanej Efekta, spol. s r.o. bolo určené, že právny úkon dlžníka Rajecké strojárne, a.s., t. j. kúpna zmluva z 30.11.2019, na základe ktorej došlo k prevodu

vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. území E. na žalovanú, je voči žalobcovi právne neúčinná. Podľa LV XXXX kat. úz. E. bola na liste vlastníctva vyznačená plomba na základe V 56/2012 a V 5256/2010 a k zmene stavu nedošlo ani v čase rozhodovania súdu. V časti C - LV sú uvedené len vecné bremená, exekučné konania a exekučné záložné práva. Čo sa týka príkazu na vinkuláciu peňažných prostriedkov na účte č. XXXXXXXXXX dňa 12.10.2007 bola vinkulovaná suma 3.587.987,- Sk v prospech AVEXZ, spol. s r.o. na predloženie listiny - späťvzatie žaloby žalobcu AVEXZ, spol. s r.o. proti žalovanému Efektu, spol. s r.o. o určenie, že právny úkon dlžníka je voči žalobcovi právne neúčinný vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 39Cb/199/2006. Príkaz na vinkuláciu teda nemôže byť v priamej súvislosti s nárokom na náhradu škody spôsobenej žalovanými, pretože sa mohlo jednať len o nárok, ktorým alebo v ktorom rozsahu došlo ku kráteniu veriteľa, keď navyše v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 39Cb/199/2006-266 v spojení s rozsudkom krajského súdu je možné viesť prípadne exekúciu aj na majetok Efektu, spol. s r.o., a teda uvedená spoločnosť sa mohla zodpovednosti zo záväzku zbaviť úhradou ukráteného nároku. Vzhľadom na rozsah exekučných konaní a plomby na LV je však ťažké predpokladať, či by vôbec v exekučnom konaní mohol byť nárok žalobcu uspokojený. Pokiaľ žalovaní argumentovali prihlásením pohľadávok v konkurznom konaní č.k. 2K/20/2008, mal preukázané, že žalobca nebol v konaní ani len čiastočne uspokojený a v majetku konkurznej podstaty nie sú prostriedky, z ktorých by nároky žalobcu mohli byť uspokojené. Žalovaní tvrdenie o znížení rozsahu škody čo i len čiastočným splnením záväzku pôvodného dlžníka nepreukázali. Vzhľadom na uvedené mal preukázané všetky atribúty pre vznik nároku na náhradu škody, a to vznik škody - zmenšenie majetku žalobcu, porušenie povinnosti - v predĺžení uspokojiť všetkých veriteľov pomerne, príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody, kde v prípade pomerného uspokojenia by bola časť pohľadávky žalobcu uhradená, zavinenie - úmyselné konanie žalovaných, prezumované zákonom a právoplatným rozsudkom v trestnom konaní, a preto ich zaviazal na náhradu škody vo výške 54.296,76 Eur. Súd zároveň priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, avšak čas omeškania stanovil od okamihu nie uplatnenia nárokov v trestnom konaní, ale od času, kedy žalovaní mali možnosť sa oboznámiť s uplatneným nárokom na náhradu škody, teda výškou, čo preukázateľne bolo až preštudovaním spisu vo vzťahu k pôvodnému nároku a vo vzťahu k rozšírenému nároku, keď výšku úrokov stanovil podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z. z. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 CSP a vychádzajúc z úspechu žalobcu v rozsahu 77 % a úspechu žalovaných v rozsahu 23 % priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške rozdielu, t. j. v rozsahu 54 %.

2. Proti uvedenému rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní z dôvodov podľa § ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP. Namietali výšku spôsobenej škody, pretože veritelia spoločnosti Rajecké strojárne, ktorí boli v plnom rozsahu uspokojení z finančných prostriedkov zaplatených spoločnosťou Efektu titulom kúpnej ceny, mali svoje pohľadávky zabezpečené záložným právom vzťahujúcim sa k predmetu kúpy, čo znamená, že pre účely pomerného uspokojenia spôsobom predpokladaným príslušnými konkurznými predpismi by sa jednalo o tzv. prednostných veriteľov, ktorí by boli v konkurze uspokojovaní z oddelenej podstaty predstavujúcej predmet kúpy (nakolko práve predmet kúpy bol zaťažený záložným právom zriadeným v prospech veriteľov pohľadávok uspokojených kúpnu zmluvou), a teda žalobcovi z tohto dôvodu v súvislosti s uzavretím kúpnej zmluvy v znení jej dodatkov a uspokojením v nej špecifikovaných prednostných veriteľov nemohla vzniknúť akákoľvek škoda, resp. ušlý zisk. Poukázali na to, že od začiatku súdneho konania tvrdili, že úhrada kúpnej ceny kupujúcim Efektu, spol. s r.o. bola priamo na účet, resp. v prospech zabezpečených (prednostných veriteľov) prednostných veriteľov spoločnosti Rajecké strojárne, pričom tieto tvrdenia zo strany žalobcu neboli nikdy žiadnym spôsobom spochybnené, resp. popreté, t. j. jedná sa o skutkové tvrdenie, ktoré nebolo medzi žalobcom a žalovanými počas konania sporné. Pokiaľ by súd nepovažoval ich tvrdenia o úhrade kúpnej ceny kupujúcim priamo na účet prednostných veriteľov za nesporné, mal možnosť verifikovať tieto tvrdenia prostredníctvom vykonania nimi od počiatku navrhovaného listinného dôkazu, a to predmetnej kúpnej zmluvy, ktorá je súčasťou pripojeného konkurzného spisu. Preto nepovažovali jeho postup za zákonný a procesne správny, pokiaľ odmietal vykonať nimi od počiatku konania navrhnutý dôkaz bez zbytočného odkladu po pripojení konkurzného spisu, v ktorom sa nachádzal, a preto neobstoja ani ďalšie argumenty, ktorými prvoinštančný súd odôvodnil nevykonanie tohto listinného dôkazu. Preto nezákonný je jeho postup, keď odmietol tento dôkaz vykonať. Preto neobstoja ani ďalšie argumenty, ktorými súd nevykonanie tohto listinného dôkazu zdôvodňoval. Pokiaľ súd uviedol, že mu nie je známa výška zabezpečených pohľadávok, preto nemohol prepočet podľa ich tvrdení vykonať, uviedli, že sám vyčíslil škodu, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi percentuálnym pomerom na kúpnej cene, v rámci ktorého sa bez akýchkoľvek pochybností zohľadňujú práve aj tieto zabezpečené pohľadávky, a to v

konkrétnej výške, pričom výška a veritelia predmetných zabezpečených pohľadávok je citovaná na viacerých miestach odôvodnenia. Nestotožnil sa s právnymi závermi, že pre účely vyčíslenia výšky škody, ktorá mala vzniknúť žalobcovi v súvislosti s trestným činom zvýhodňovania veriteľa, postačí vyčíslieť podiel na kúpnej cene zaplatenej výlučne len prednostným veriteľom zodpovedajúci pomeru žalobcovej pohľadávky prihlásenej do konkurzu k sume všetkých pohľadávok prihlásených do konkurzu a pohľadávok uspokojených kúpnu zmluvou, pretože nevyjadrujú skutočnosť, že kúpna cena bola uhradená výlučne len prednostným veriteľom, ktorých pohľadávky boli zabezpečené záložným právom z predmetu kúpy. Pokiaľ žalobca vychádzal pri výpočte nároku na náhradu škody z toho, že nie je potrebné simulovať konkurz, uviedli, že pre účely ustálenia výšky škody je konkurz do určitej miery simulovať nevyhnutné a nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 55/2012-34 sa samotnej otázke ustálenia výšky škody spôsobenej trestným činom zvýhodňovania veriteľa nedotýka. Preto poukázali na rozsudok Krajského súdu v Bratislave 4To/120/2015 a uznesenie Najvyššieho súdu SR 2Tdo/82/2015, ktoré sa otázke výšky škody spôsobenej trestným činom zvýhodňovania veriteľa venujú, aj v nadväznosti na plnenie prednostnému veriteľovi a jedná sa teda o skutkovo a právne podstatne bližšiu situáciu potvrdzujúcu nimi uvádzané skutočnosti, ako v citovanom náleze. Žalobca neunesol dôkazné bremeno v časti preukázania výšky škody, resp. ušlého zisku, ktorá mu mala byť spôsobená v príčinnej súvislosti s uzavretím predmetnej kúpnej zmluvy, pričom neunesenie dôkazného bremena je dôsledkom skutočnosti, že mu uzavretím kúpnej zmluvy žiadna škoda nevznikla ani vzniknúť nemohla. Súd ich zaviazal na náhradu škody aj napriek skutočnosti, že žalobca dobrovoľne odmietol čerpať finančné prostriedky, ktoré v jeho prospech na základe dohody o prístupení k záväzku vinkulovala spoločnosť Efekta, spol. s r.o. za účelom uspokojenia jeho pohľadávky vyplývajúcej z platobného rozkazu 11Cb/96/2005, ktorým bola spoločnosť Rajecké strojárne zaviazaná na úhradu pohľadávky, ktorú si žalobca prihlásil do konkurzu a jedná sa o pohľadávku, z ktorej si proti nim odvodzuje nárok na náhradu škody. Uvedené skutočnosti vyplývajú z obsahu mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora a uznesenia NS SR 3MObdo/3/2012, t. j. súd ich zaviazal na náhradu škody bez ohľadu na zavinenie žalobcu, ktorý dobrovoľne odmietol prijať plnenie, ktoré mu bolo v tejto súvislosti poskytnuté spoločnosťou Efekta. Ďalej uviedli, že aj keby všetky argumenty boli vyhodnotené ako nedôvodné, majú za to, že pre účely rozhodnutia o trovách na základe pomeru úspechu strán nemala byť zohľadnená výlučne len žalovaná judikovaná istina pohľadávky, keďže súčasťou žalobného návrhu bolo a stále je aj príslušenstvo zodpovedajúce úrokom z omeškania, ktorého žalovaná a judikovaná výška mala byť zohľadnená ku dňu vydania rozhodnutia.

3. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že sa v konaní domáha náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom zvýhodňovania veriteľa, z ktorého boli žalovaní uznaní vinnými v predmetných trestných konaniach, pričom k znakom skutkovej podstaty tohto trestného činu patrí aj spôsobenie škody inému, a to v danom prípade dokonca škody veľkého rozsahu. Preukázanie spôsobenia škody je v tomto prípade jednou z podmienok pre vyslovenie záveru o trestnej zodpovednosti páchatel'a. Ak za tohto stavu žalovaní tvrdia, že svojím konaním nemohli žalobcovi spôsobiť žiadnu škodu, popierajú tým de facto svoju zodpovednosť za spáchanie trestného činu. Súd je viazaný trestnými rozhodnutiami, čo do základu uplatňovaného nároku, t. j. v otázke protiprávneho konania žalovaných v podobe spáchania trestného činu žalovanými a pokiaľ je znakom skutkovej podstaty žalovanými spáchaného trestného činu aj spôsobenie škody, súd je rovnako viazaný závermi trestných rozhodnutí v tejto otázke. Obsahom trestných rozhodnutí je tak záväzným spôsobom preukázaný základ ním uplatňovaného nároku spočívajúci v zodpovednosti žalovaných za škodu spôsobenú mu trestným činom. Predmetom konania je stanovenie výšky škody spôsobenej mu trestným činom žalovaných, ktorá výška zodpovedá rozsahu, v ktorom by bola uspokojená jeho pohľadávka, pokiaľ by sa žalovaní nedopustili trestného činu a došlo by k plneniu veriteľom spôsobom zodpovedajúcim zásade pomerného uspokojenia pohľadávok. Pokiaľ žalovaní namietajú, že súd pri výpočte nezohľadnil skutočnosť, že peňažným plnením poskytnutým na základe kúpnej zmluvy malo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky tých veriteľov, ktorí by v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok predávajúceho mali postavenie tzv. zabezpečených veriteľov, žalovaní síce odkazujú na obsah kúpnej zmluvy, ale však táto z ich strany nebola v priebehu konania pred súdom prvej inštancie predložená a aj napriek výzve súdu vykonanej podľa ust. § 153 CSP oznámením súdu z 19. 06. 2019 a ani len nenavrhlí vykonanie tohto dôkazu za účelom preukázania ich tvrdení (čl. 8, § 149, § 185 ods. 1 CSP). Preto žalovaní nemôžu tvrdiť, že súd vykonanie tohto dôkazu odmietol, keďže v zmysle zásady kontradiktórnosti a dispozitívnosti civilného sporového konania, ako aj zásady formálnej pravdy súd môže vykonať len dôkazy, ktorých vykonanie strany sporu navrhli. Pre splnenie dôkaznej povinnosti zo strany žalovaného nepostačuje len návrh, v zmysle ktorého má byť pripojený spisový materiál z iného súdneho konania, pretože je jej povinnosťou

označiť konkrétne listiny z takto pripojeného spisu, prostredníctvom ktorých majú byť preukázané jej tvrdenia. Pokiaľ sa žalovaní snažia navodiť dojem, že existencia výšky tzv. zabezpečených pohľadávok, vrátane samotného zabezpečenia záložným právom má vyplývať priamo z odôvodnenia rozsudku a ich tvrdenia ohľadne poskytnutia peňažných plnení v prospech tzv. zabezpečených veriteľov je potrebné považovať za nesporné, súd len citoval skutkové vety trestných rozhodnutí, pričom z ich výslovného znenia vyplýva len to, že v prospech ktorých veriteľov a v akej výške boli na úkor ostatných veriteľov poukázané jednotlivé peňažné čiastky, avšak bez akejkoľvek zmienky o existencii záložného práva a bez uvedenia, či sa jednalo o uspokojovanie existentných pohľadávok, resp. či sa za predpokladu existencie týchto pohľadávok jednalo o ich úplné alebo čiastočné uspokojovanie. Preto nemožno tvrdiť, že by bol v rámci prvoinštančného konania vo vzťahu k takto poskytnutým peňažným plneniam predložený akýkoľvek dôkaz preukazujúci skutočnosť, že by sa v danom prípade malo jednať o uspokojenie tzv. zabezpečených veriteľov. Nesúhlasil s názorom žalovaných, že pri určení výšky ním mu spôsobenej škody treba vychádzať z toho, že veritelia takto zabezpečených pohľadávok by i v prípadnom konkurznom postavení mali postavenie tzv. zabezpečených veriteľov, ktorých pohľadávky by boli uspokojené z oddelenej podstaty, keďže z nálezů Ústavného súdu SR IV. ÚS 55/2014-34 vyplýva spôsob výpočtu škody v takýchto prípadoch, v zmysle ktorého sa za trestné považuje práve také konanie, ktorým dlžník, ktorý je platobne neschopný alebo nadmieru zadĺžený, plní jednému veriteľovi spôsobom nezodpovedajúcim zásade pomerného uspokojenia na úkor ostatných veriteľov, a teda mu plní nepomerne a nerovnomerne vo vzťahu k pohľadávkam ďalších veriteľov a pre trestnosť činu zvýhodňovania veriteľa sa nevyžaduje, aby už bolo začaté konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie, naopak trestné budú prípady marenia uspokojenia splatných pohľadávok veriteľov v čase bezprostredne predchádzajúcom začatiu takého konania, preto lebo v tom čase hrozia zo strany dlžníka najväčšie úniky. Preto pre výpočet výšky škody v takýchto prípadoch je rozhodujúci vzájomný pomer výšky pohľadávky každého z veriteľov k celkovej výške pohľadávok všetkých veriteľov toho istého dlžníka. Vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka je v drvivej väčšine dôsledkom protiprávneho konania páchatel'a, nakoľko práve trestnoprávnym konaním bývajú v majetkovej sfére dlžníka navodené pomery, v dôsledku ktorých dlžník naplní podmienky pre vyhlásenie konkurzu na jeho majetok. Ak k spáchaniu spomenutého trestného činu dochádza v dobe, keď ešte na majetok dlžníka nebol vyhlásený konkurz, nemožno aj pre účely stanovenia výšky škody spôsobenej týmto trestným činom aplikovať, resp. simulovať všetky alebo len niektoré špecifiká uspokojovania pohľadávok v rámci konkurzného konania. K spáchaniu trestného činu žalovanými došlo v roku 2005, pričom konkurz na majetok spoločnosti Rajecké strojárne, a.s. bol vyhlásený v roku 2009. Samotné spáchanie trestného činu zvýhodňovania nemusí v každom jednotlivom prípade nutne viesť k vyhláseniu konkurzu, pričom ak by aj tento následok mal nastať, nie je možné s dostatočnou mierou istoty stanoviť, ktorý z veriteľov by do konkurzu prihlásil svoju pohľadávku, ktoré pohľadávky a v akej výške by v konkurze boli zistené a ktoré popreté, aká by bola výška tzv. pohľadávok proti podstate, aký výťažok a či vôbec by bol dosiahnutý z predaja majetku z konkurznej podstaty, aká by bola výška odmeny správcu konkurznej podstaty a podobne. Za takéhoto stavu neexistuje dôvod zohľadňovať práve len jednu osobitosť konkurzného konania ako je uspokojovanie pohľadávok tzv. zabezpečených veriteľov z oddelenej konkurznej podstaty, keď uvedené okolnosti pripúšťajú sami žalovaní. Pokiaľ žalovaní tvrdili, že dobrovoľne odmietol čerpať finančné prostriedky, ktoré v jeho prospech vinkulovala spoločnosť Efekta, s.r.o. za účelom uspokojenia jeho pohľadávky voči spoločnosti Rajecké strojárne, a to na základe dohody o pristúpení k záväzku a odvolávali sa na obsah dokumentov, t. j. dohody o pristúpení k záväzku a dovolania generálneho prokurátora a uznesenia NS SR, žiaden z takýchto dokumentov na preukázanie svojich tvrdení súdu nepredložili, ani nenavrhl ich vykonanie. Predmetná otázka už bola prejednávaná v konaní o neúčinnosť právneho úkonu - kúpnej zmluvy vedenom pred Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 39Cb/199/2006 a následne Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 16Cob/88/2009, v rámci ktorého preukázal, že predmetnou dohodou o pristúpení k záväzku síce spoločnosť Efekta spol. s r.o. pristúpila k záväzku spoločnosti Rajecké strojárne, a.s. na zapltenie pohľadávky žalobcu vyplývajúcej z rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 11Cb/96/2005 z 03. 10. 2005 a zaviazala sa túto pohľadávku žalobcu uhradiť, avšak za špecifických podmienok vyplývajúcich zo spomenutej dohody. V jej zmysle sa totiž spoločnosť Efekta zaviazala k tomu, že peňažný záväzok, ku ktorému pristúpila, bude žalobcovi uhradený výlučne len z výťažku predaja nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre k.ú. E., a to ako časť kúpnej ceny dosiahnutej ich predajom na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi spoločnosťou Efekta ako predávajúcim a treťou osobou ako kupujúcim, a to výlučne z prostriedkov, ktoré spoločnosť Efekta získa od tretej osoby - kupujúceho a ktoré kupujúci použije na zapltenie dohodnutej kúpnej ceny a ktoré na základe tejto kúpnej zmluvy budú vinkulované v prospech účtu žalobcu. Dohoda však obsahovala aj ustanovenie, v zmysle ktorého bola uzavretá s rozvázovacou podmienkou, a to, že v prípade, ak si žalobca začne

uspokojovať svoju pohľadávku z iného majetku spoločnosti Efekta ako to bolo dojednané, t. j. nie z kúpnej ceny dosiahnutej predajom horeuvedených nehnuteľností, zanikajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce z tejto dohody. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že nemohol prijať plnenie ponúknuté spoločnosťou Efekta, keďže toto plnenie (vinkulované peňažné prostriedky) nemalo povahu prostriedkov pochádzajúcich z predaja spomenutých nehnuteľností, keďže v danej dobe a ešte dlhý čas po jej uplynutí nedošlo k prevodu vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam zo spoločnosti Efekta na tretí subjekt (a následne vôbec) ako to predpokladala dohoda a prijatím takéhoto plnenia by naplnil zmluvné ustanovenie o rozvázovacej podmienke (uspokojenie z iného majetku), čím by súčasne spôsobil zánik spomenutej dohody, keďže ním prijaté plnenie by malo povahu bezdôvodného obohatenia.

4. Žalovaní vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu ďalej uviedli, že samotný žalobca simuluje konkurz do tej miery, že predpokladá prihlásenie pohľadávok zvýhodnených veriteľov do konkurzu, k čomu však reálne nedošlo, nakoľko pohľadávky týchto zabezpečených veriteľov boli v čase vyhlásenia konkurzu už uspokojené s tým, že svoju škodu (vo forme ušlého zisku) špecifikuje prostredníctvom pomerného uspokojenia takéhoto hypotetického okruhu veriteľov prihlásených pohľadávok, to znamená vrátenie pohľadávok zvýhodnených veriteľov podľa zásad vyplývajúcich z konkurzného práva. Ďalej mali za to, že pokiaľ žalobca pre účely zdôvodnenia uplatňovaného nároku simuluje konkurz, je nevyhnutné simulovať konkurz aj do tej miery, že zvýhodnení veritelia by v takomto hypotetickom prípade prihlásili aj svoje zabezpečenie záložným právom k majetku úpadcu, a teda by boli uspokojení z oddelenej konkurznej podstaty. Ďalej uviedli, že obsah dohody, týkajúcej sa čerpania vinkulovaných finančných prostriedkov, ktoré v prospech žalobcu pre účely úhrady jeho pohľadávky vykonala spoločnosť Efekta, nebol v rámci konania predmetom dokazovania, pričom poukázali na obsah príslušných rozhodnutí, na ktoré v odôvodnení poukazoval aj súd.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP vo výrokoch II., IV., ktorých súd prvej inštancie zaviazal žalovaných na zaplatenie istiny a úrokov z omeškania a priznal žalobcovi proti žalovaným nárok na náhradu trov konania, odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vo výrokoch I., III., ktorými konanie sčasti zastavil a žalobu vo zvyšnej časti zamietol, odvolaním nenapadnutými, ponechal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

6. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania žalovaní, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné a navrhované dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

7. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovaných krajský súd dopĺňa, že títo ani len netvrdili, nielo preukazovali konkrétnymi listinnými dôkazmi z trestného spisu, že by počas trestného konania, kedy už bol na majetok úpadcu Rajecké strojárne, a.s. vyhlásený konkurz, namietali, že u veriteľov A - D, t. j. D. X. O. J., a.s., IPSTAV, s.r.o., Obec Varín, Drevoindustria Mechanik, s.r.o., ktorým bola vyplatená kúpna cena v zmysle kúpnej zmluvy a jej dodatkov, ide o prednostných veriteľov, ktorí majú svoje pohľadávky voči úpadcovi Rajecké strojárne, a.s. zabezpečené záložným právom vzťahujúcim sa k predmetu kúpy a boli preto prednostne uspokojení, pretože inak by neboli právoplatne v roku 2013 v spolupáchateľstve odsúdení ako štatutárni zástupcovia Rajeckých strojární, jeden vo funkcii predsedu predstavenstva a druhý vo funkcii člena predstavenstva za trestný čin zvýhodňovania veriteľa podľa § 9 ods. 2, § 256a ods. 1, 3 Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005, skutkovou podstatou, ktorého je, že spoločným konaním ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, zmarili, hoci aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa (veritelia E - W z kúpnej zmluvy) tým, že zvýhodnili iného, t. j. nie prednostného veriteľa (veritelia A - D z kúpnej zmluvy) a spôsobili takýmto činom škodu veľkého rozsahu, ktorým popisom skutku bol súd prvej inštancie viazaný podľa ust. § 193 CSP. Pritom vznik škody je predpokladom naplnenia kvalifikovanej skutkovej

podstaty trestného činu, za ktorý boli žalovaní odsúdení, narozdiel od základnej skutkovej podstaty, výkladom (len) ktorej sa Krajský súd v Bratislave zaoberal vo svojom rozsudku 4To 120/2015, na ktorý žalovaní poukazovali. Preto správny bol aj výpočet, resp. určenie výšky škody, t. j. možného uspokojenia žalobcu v prípade, ak by sa žalovaní trestného činu nedopustili, keďže škodu predstavovala hodnota zmarenej pohľadávky, ktorá by bola inak pomerne uspokojená. Príčinná súvislosť medzi konaním žalovaných a škodou spôsobenou žalobcovi pritom vyplýva z rozhodnutí v trestnom konaní, pričom protiprávne konanie žalovaných predstavuje trestný skutok, za spáchanie ktorého boli právoplatne odsúdení, čím boli naplnené všetky atribúty pre vznik nároku na náhradu škody ako to správne konštatoval súd prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené nebolo možné ani simulovať konkurz spôsobom požadovaným žalovanými tak, že uspokojení veritelia (A - D) boli veriteľmi prednostnými. Pre trestnosť činu zvýhodňovania veriteľa sa pritom nevyžaduje, aby už bolo začaté konkurzné konanie (na rozdiel od tohto prípadu), naopak trestné budú prípady marenia uspokojenia sporných pohľadávok veriteľov v čase predchádzajúcom začatiu takého konania, lebo v tomto čase hrozia zo strany dlžníka najväčšie úniky (IV. ÚS 55/2012).

8. Vo vzťahu k žalovanými tvrdenej nespornosti, že veritelia A - D z kúpnej zmluvy, ktorým bola kúpna cena spoločnosťou Efekta spol. s r.o. vyplatená, sú veritelia prednostní, ktorí mali svoje pohľadávky zabezpečené záložným právom, krajský súd dopĺňa, že žalobca sa v žalobe, ako aj počas celého konania domáhal náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom zvýhodňovania veriteľa, z ktorého boli žalovaní uznaní vinní v trestných konaniach, dôvodiac tým, že zvýhodnením veriteľov A - D zmarili pomerné uspokojenie jeho pohľadávky, t. j. nie prednostných veriteľov, z čoho vyplýva, že uvádzané tvrdenie, nikdy medzi stranami nebolo nesporné. Pritom žalovaní napriek poučeniu súdu o koncentrácii konania a jeho výzve, aby uviedli, ktoré konkrétne listinné dôkazy z pripojeného trestného a konkurzného spisu na preukázanie svojich tvrdení žiadajú vykonať, tak v stanovenej lehote neučinili, t. j. nenavrhli vykonanie žiadneho dôkazu, pričom súd nie je oprávnený na základe vlastnej iniciatívy dôkazy vykonávať (čl. 8, § 149, § 185 ods. 1 CSP), a preto ich tvrdenie, že súd vykonanie dôkazu odmietol, neobstojí.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k ďalšej odvolacej námietke žalovaných, že boli zaviazaní na náhradu škody aj napriek skutočnosti, že žalobca odmietol prijať plnenie, ktoré v jeho prospech na základe dohody o pristúpení k záväzku vinkulovala spoločnosť Efekta, spol. s r.o. za účelom uspokojenia jeho pohľadávky podľa platobného rozkazu 11Cb/96/2005, ktorým bola spoločnosť Rajecké strojárne, a.s. zaviazaná na úhradu jeho pohľadávky, pričom obsah dohody definujúcej právne vzťahy týkajúce sa čerpania vinkulovaných prostriedkov nebol v rámci konania predmetom dokazovania, krajský súd dopĺňa, že právny zástupca žalobcu už v priebehu prvoinštančného konania uvádzal, že vo vzťahu k dohode o pristúpení k záväzku poukazuje na jej celkové znenie, t. j. existenciu odkladacích podmienok, a to, že plnenie je možné dosiahnuť len z predaja predmetných nehnuteľností a len z výťažku získaného z tohto predaja, čo vzhľadom na okolnosti, keďže ešte nebola podpísaná zmluva (medzi spoločnosťou Efekta a prípadným záujemcom na ich odkúpenie), nebolo možné. Žalobca preto z obavy z celkového konania žalovaných, ktorí doviedli svoju spoločnosť až do konkurzu a úpadku, musel byť opatrný, lebo ak by prijal takéto plnenie, tak v prípade nenastania podmienok by vzniklo na jeho strane bezdôvodné obohatenie, ktoré by musel vrátiť, z ktorého dôvodu sa obával aj prostriedky prijať, ktoré skutočnosti žalovaní výslovne nepopreli, a preto sa považujú za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP) a s ktorým právnym posúdením sa stotožnil aj odvolací súd, prihliadnuc aj k tomu, že k prevodu následne ani nedošlo.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovaných krajský súd ďalej dopĺňa, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/82/2015 sa na daný spor nevzťahuje, keďže sa nezaobera prednostným, t. j. zabezpečeným veriteľom, ale netotožnosťou nároku poškodenej spoločnosti priznaného v občianskom právnom konaní proti žalovanej obchodnej spoločnosti a jej nároku, ktorý uplatnila v trestnom konaní proti obvinenému ako konateľovi, t. j. štatutárnemu zástupcovi tejto spoločnosti a ďalej sa zaoberá tým, že žalobca uplatnil v trestnom konaní voči obvinenému nárok na náhradu škody z hľadiska vyčíslenia (špecifikácie) identickým spôsobom ako v občianskom súdnom konaní, teda nie v zmysle zásad pomerného uspokojenia, ale v plnej výške, bez prihliadnutia na pohľadávky ďalších veriteľov dlžníka, teda spôsobom nepomerným a nerovnomerným, čo nekorešponduje s právnou kvalifikáciou trestného činu zvýhodnenia veriteľa.

11. Vychádzajúc z uvedených skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami žalovaných vznesenými či už v prvoinštančnom, ako aj v odvolacom konaní, krajský súd rozhodnutie súdu prvej

inštancie ako vecne správne potvrdil, vrátane nároku na náhradu trov konania neprihliadnuc na námietky žalovaných vo vzťahu k tomuto nároku, keďže príslušenstvo pohľadávky, t. j. úroky z omeškania neboli žalobcom vyčíslené a súdom ani v konkrétnej sume priznané a súd len posunul počiatok ich platenia oproti pôvodnému návrhu, t. j. v nepatrnej časti.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu, keďže tento bol v odvolacom konaní plne úspešný.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).